

FIȘA DISCIPLINEI

Metodologia cercetării în istoria artei

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie Medievală, Premodernă și Istoria Artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Metodologia cercetării în istoria artei					Codul disciplinei	HLR1318
2.2. Titularul activităților de curs			lect. univ. dr. Voica Pușcașiu					
2.3. Titularul activităților de seminar			lect. univ. dr. Voica Pușcașiu					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					5
Examinări					4
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				40	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Accesul la laptop / internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Accesul la laptop / internet

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. - Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor. - Elaborarea de proiecte curatoriale sau editoriale în domeniu, proiectarea și realizarea de expoziții și alte activități muzeale. - Identificarea întrebărilor de cercetare și a metodologiei potrivite de abordare pentru a răspunde la acestea.
Competențe transversale	- Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. - Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: diferitele metodologii de cercetare specifice disciplinei istoria artei; recunoașterea discursului cu care acestea sunt asociate. Cunoaște bunele practici ale scrierii academice, utilizarea aparatul critic și importanța acestuia.
Aptitudini	Studentul este capabil să formuleze o întrebare de cercetare și să aleagă metodologia potrivită pentru a răspunde la aceasta. Să elaboreze vizualizări de date relevante conform cu datele strânse. Să lucreze cu <i>software</i> dedicat pentru disciplinele din sfera Digital Humanities.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent Elaborarea unor prezentări orale și scrise sau proiecte profesionale de grad mediu de complexitate pe baza identificării metodelor eficiente de lucru și a evaluării limitelor acestor interpretări, metode sau abordări și pentru elaborarea de texte critice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Scopul acestui seminar este cunoașterea ideilor și metodelor care au dus la formarea disciplinei istoria artei așa cum o cunoaștem astăzi. Vor fi parcurse texte fundamentale ale unor istorici de artă și gânditori importanți care au influențat dezvoltarea acestui domeniu. - Documentarea și gestionarea datelor - Familiarizarea cu <i>software</i>-uri de vizualizare a datelor - Familiarizarea studenților cu diferite formate de text în care istoricul de artă se exprimă.
---------------------------------------	--

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	• Evaluarea critică a diferitelor abordări și metodologii de cercetare combinând informația oferită de izvoare cu cea provenind din afara izvoarelor și emiterea fundamentată a unor judecăți de valoare cu privire la probleme și izvoare specifice istoriei. • Elaborarea unor prezentări orale și scrise sau proiecte profesionale de grad mediu de complexitate pe baza identificării metodelor eficiente de lucru și a evaluării limitelor acestor interpretări, metode sau abordări. • Elaborarea de vizualizare de date conform cu documentația strânsă.
----------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Cercetarea și textul. Importanța aparatului critic.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	
2. Dincolo de scrierea academică. Recenzii, comunicate de presă, texte de expoziții, portofolii.	Dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea.	Se vor analiza și dezvolta texte dincolo de eseu academic. Se va pune accent pe utilizarea curentă a fiecărui tip de text.
3. Metoda morfologică. Formalismul. Școala Vieneză de Istoria artei.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Se vor parcurge texte ce țin de începuturile istoriei artei ca disciplină științifică.
4. Sociologia artei. Psihologia și istoria artei.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Se vor parcurge și analiza texte ce provin din alte științe, dar care și-au găsit aplicații în istoria artei.
5. Iconografia. Iconologia. Semiotica.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Vor fi abordate semnele și utilizarea lor atât în sensul istoriei artei cât și a culturii vizuale în general.
6. Introducere în <i>visual culture</i> . Introducere în vizualizarea de date. Infografice.	Dezbaterea, dialogul, expunerea.	Istoria utilizării vizualizării de date.
7. Istoria digitală a artei. De la digitizare la digitalizare.	Dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Introducere în conceptele și principiile <i>Digital Humanities</i> cu accent pe <i>Digital Art History</i> .
8. Metode de documentare.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Analiză de proiecte din punctul de vedere al eficienței documentării.
9. Vizualizare de date în Tableau Public.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Crearea de cont, familiarizarea practică cu <i>software</i> -ul.
10. Cartografiere digitală interactivă.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Analiză de proiecte. Principii ale cartografierii. Documentarea necesară acestui gen de proiect.
11. Structuralismul. Deconstructivismul.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul.	Se vor parcurge și analiza texte relevante pentru aceste metode.
12. Feminismul și <i>Queer Culture</i> .	Dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Se vor parcurge și analiza texte și lucrări de artă relevante pentru aceste metode.
13. Expoziții, muzee și critică instituțională.	Dezbaterea, dialogul, expunerea, demonstrația, exemplificarea.	Se vor parcurge și analiza texte relevante și lucrări de artă din zona criticii instituționale.
14. Colocvii.	Discuții și dezbateri.	Studentii vor prezenta lucrările de pe parcursul semestrului.
Bibliografie • Eco, Umberto: <i>Cum se face o teză de licență</i>. Craiova: Pontica, 2000, pp. 9-16; 157-168 (B.C.U.) • Harris, Jonathan: <i>Art History. The Key Concepts</i>. Londra și New York: Routledge, 2006. • Kultermann, Udo: <i>Istoria istoriei artei</i>. București: Editura Meridiane, 1977 (B.C.U. Filiala istoria artei) • Nelson, Robert & Richard Shiff: <i>Critical Terms for Art History</i>. Chicago IL: The University of Chicago Press, 2003. • Pooke, Grant & Diana Newall: <i>Fifty Key Texts in Art History</i>. Londra și New York: Routledge, 2012.		

- Preziosi, Donald (ed.): *The Art of Art History: A Critical Anthology*. Oxford: Oxford University Press, 1998.
- Williams, Gilda: *How to Write about Contemporary Art*. Londra și New York: Thames and Hudson, 2014.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Exersarea aparatului critic. Formatarea unei lucrări academice.	Exerciții practice.	Se vor aborda diferite stiluri ale aparatului critic. Seminarul va avea și o componentă practică de exersare a cerințelor specifice fiecărui stil (APA, Chicago, Harvard etc.)
2. Atelier de scriere de texte.	Exerciții practice.	Studentii vor alege o temă pe care să o dezvolte până la finalul semestrului și care va face parte din evaluarea finală.
3. Istoria artei ca istorie a stilurilor. Canonul istoriei artei.	Dezbateră, dialogul, problematizarea.	Cum învățăm istoria artei?
4. Analiză de lucrări de artă din perspectivă sociologică și psihologică.	Dezbateră, dialogul, problematizarea.	Se vor discuta implicațiile și se vor identifica lucrări de artă care se potrivesc cu acest tip de analize.
5. Analiză de lucrări de artă din perspectivă iconografică și iconologică.	Dezbateră, dialogul, problematizarea.	Se vor identifica și compara lucrări de artă care se potrivesc cu acest tip de analize.
6. Analiza de infografice și proiecte de vizualizare de date din perspectiva eficienței acestora. Ce ne dorim de la o vizualizare?	Dezbateră, dialogul.	Se va analiza lumea vizuală cu implicațiile ei socio-culturale precum și utilizarea de imagini pentru comunicare eficientă a datelor.
7. Baze de date.	Exerciții practice.	Formatarea corectă a unei baze de date în funcție de necesități. Elemente de bază în Excel / Google Sheets
8. Documentare pe teren.	Dezbateră, exerciții practice, tururi ghidate.	Alegerea unei teme de interes, prezentarea acesteia, a motivației și a metodei de lucru. Discuții despre rezultatul așteptat.
9. Vizualizare de date în Raw Graphs.	Exerciții practice.	Crearea de conturi, familiarizarea cu software-ul, obținerea unei vizualizări.
10. Software-uri de cartografiere digitală: Palladio, Kepler, ArcGIS.	Exerciții practice.	Crearea de conturi, familiarizarea cu software-ul, obținerea unei vizualizări.
11. Prezentări de proiecte.	Prezentare, dezbateră, dialog.	Prezentarea progresului de până la momentul de față.
12. Analiză de lucrări de artă din perspectiva teoriilor feministe și de <i>queer culture</i> .	Dezbateră, dialogul, problematizarea.	Se vor discuta implicațiile și se vor identifica lucrări de artă care se potrivesc cu acest tip de analize.
13. Crearea unei expoziții virtuale.	Prezentare, dezbateră, dialog.	Motivația alegerii temei, prezentare orală.
14. Colocvii.	Discuții și dezbateri.	Studentii prezintă proiectele elaborate pe parcursul semestrului.

Bibliografie

- Bishop, Claire: „Against Digital Art History”. <https://journals.ub.uni-heidelberg.de/index.php/dah/article/view/49915/43450>.
- Elkins, James: *What Happened to Art Criticism*. Chicago: Prickly Paradigm Press, 2003.
- Pollock, Griselda: *Differencing the Canon: Feminist Desire and the Writing of Art's Histories*. Londra și New York: Routledge, 1999.

- Raunig, Gerald & Gene Ray (Eds.): *Art and Contemporary Critical Practice, Reinventing Institutional Critique*. Londra: MayFlyBooks, 2009.
- Sturken, Maria & Lisa Cartwright: *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*. Oxford: Oxford University Press, 2001.

Wilke, Claus O.: *Fundamentals of Data Visualization*, Sebastopol CA: O'Reilly Media, 2019.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Această disciplină reprezintă este una de bază pentru specializarea istoriei artei. Cunoștințele, abilitățile și competențele acumulate se regăsesc ca cerințe de bază pentru toate ocupațiile specializării, așa cum sunt acestea înregistrate în RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și aplicarea principiilor teoretice discutate	Colocviu final.	25%
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea și aplicarea principiilor teoretice discutate.	Participare la discuții pe parcursul semestrului și la atelierele finale.	25%
	Conform standardelor minime de performanță și a competențelor specifice	Elaborarea temelor finale: recenzie, vizualizare de date, hartă interactivă, eseu care să demonstreze utilizarea corectă a aparatului critic.	50%
10.6	Standard minim de performanță		
	• Descrierea, analiza și interpretarea corectă a unei surse vizuale sau materiale (monumente, lucrări de artă, artefacte și fenomene artistice), cu integrarea unei abordări folosind concepte și metode consacrate din istoria artei sau a unei științe sociale sau umaniste alta decât istoria artei. • Realizarea unei vizualizări de date pe baza unei documentații făcute de către student.		

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
15 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

